

שאלות למבחן הארצי השנתי בשו"ע הרב

הלכות ברכת המזון ושאר ברכות סי' קסו-קסז, קפ-רא, ריג-רטו

בדיקת המבחן נעשית אך ורק מתוך טופס גליון התשובות שנמסר בנפרד

1. למעשה, באלו דברים מותר להפסיק לכתחילה בין נטילת ידים לברכת "המוציא"?
  - א. ניגוב הידים והליכה ממקום שנטל ידיו עד למקום האכילה.
  - ב. בנוסף לכך, להמתין עד שיביאו מלח לפני כל המסובים בשביל פרוסת "המוציא".
  - ג. בנוסף לכך, להמתין עד שיביאו מלח בשביל הסעודה.
  - ד. בנוסף לכך, המתנה לצורך מסוים עד שיעור כ"ב אמה.
  - ה. בנוסף לכך, המתנה מועטת אפילו שלא לצורך כלל.
2. למה תקנו לברך על היין "נורא פרי הגפן" ולא "נורא פרי העץ"?
  - א. מפני שהוא משקה ולא פרי.
  - ב. מפני חשיבותו שמשמח את הלב.
  - ג. מפני חשיבותו שמשמח אלקים ואנשים.
  - ד. מפני חשיבותו שעושים עליו קידוש והבדלה.
3. כיצד יש לנהוג למעשה לגבי שיעור הכציעה מהלחם בשביל ברכת "המוציא" ביום חול?
  - א. שיעור שיספיק לכל הסעודה.
  - ב. כביצה.
  - ג. כזית.
  - ד. כחצי זית.
  - ה. אפילו משהו.
4. הכלל הוא שמברכים בלשון עבר, ואם כן: למה מברכים "המוציא", ולא "שהוציא", ואם כבר למה לא "מוציא"?
  - א. כי יש עדיפות לברך בלשון שמשמעו גם עבר וגם הווה משא"כ "שהוציא", ו"המוציא" משמעו עבר והווה יותר מ"מוציא".
  - ב. כי מברכים כלשון הפסוק, ו"המוציא" הוא גם לשון עבר, משא"כ "מוציא" הוא רק לשון הווה.
  - ג. כי מברכים כלשון הפסוק, ואמנם "מוציא" משמע יותר עבר מ"המוציא", אלא שלא רצו לערב האותיות.
  - ד. כי מברכים כלשון הפסוק, ו"המוציא" ו"מוציא" שניהם מורים בשוה גם על לשון עבר, ובחרו "המוציא" כדי שלא לערב האותיות.
5. באלו מקרים צריכים לחזור ולברך ברכה ראשונה?
  - א. כשדיבר סתם בין ברכה לאכילה.
  - ב. בנוסף לכך, כשדיבר סתם כשהוא עדיין לועס.
  - ג. בנוסף לכך, כשהלך ממקום למקום כשעדיין לועס.
  - ד. בנוסף לכך, כשיש לו ספק אם בירך ברכה ראשונה ורוצה לאכול.
  - ה. בנוסף לכך, כשבירך בטעות ברכה אחרונה ודעתו היתה לאכול עוד.
  - ו. בנוסף לכך, כשמע ברכה מחברו על מאכל או משקה ולא התכוין להוציאו וגם הוא לא התכוין לצאת בברכה זו.
6. דרג את סדר הקדימה בבציעת הפת.
  - א. חתן, בעל הבית, גדול בתורה, כהן ת"ח, כהן ע"ה.
  - ב. חתן, בעל הבית, כהן ת"ח, גדול בתורה, כהן ע"ה.
  - ג. בעה"ב, חתן, גדול בתורה, כהן ת"ח, כהן ע"ה.
  - ד. כהן ת"ח, גדול בתורה, חתן, בעל הבית, כהן ע"ה.
7. אדם שאינו אוכל בעצמו באלו מקרים יכול לברך ברכת "המוציא" עבור חברו שאינו יודע לברך?
  - א. על מצה בליל פסח.
  - ב. בנוסף לכך, בקידוש על הפת.
  - ג. בנוסף לכך, על לחם משנה בשבת.
  - ד. בנוסף לכך, על לחם משנה בשבת אף שחברו מצטער מאכילת הפת.
8. סיכום דין שיירי הפת:
  - א. יש בהם סימן ברכה.
  - ב. בנוסף לכך, נכון שלא להסירם מהשולחן עד לאחר ברכת המזון.
  - ג. בנוסף לכך, אין לדורסם ברגל אפילו פחותים מכזית.
  - ד. בנוסף לכך, מותר לאבדם במים אם הם פחותים מכזית.
  - ה. בנוסף לכך, אסור שימאסו במי נטילת מים אחרונים אפילו הם פחותים מכזית.
9. השולחן דומה למזבח, ולכן:
  - א. נהגו להניח מלח על השולחן.
  - ב. בנוסף לכך, נהגו לכסות הסכין בשעת ברכת המזון.
  - ג. בנוסף לכך, טוב ליזהר שלא להרוג עליו כינה.
  - ד. בנוסף לכך, טוב ליזהר שלא לזרוק עליו כינה.
10. למה לא מברכים כיום על נטילת מים אחרונים?
  - א. כי לא מקיימים מצות הנטילה כתיקונה.
  - ב. בנוסף לכך, כי אין מלח סדומית מצוי כיום.
  - ג. בנוסף לכך, כי איננו מקפידים על לכלוך הידים.
11. מה הן הדעות בקשר לברכת המזון על הכוס?
  - א. לדעה א' ברכת המזון טעונה כוס לחובה אפילו ביחיד, לדעה ב' ברכת המזון טעונה כוס לחובה רק בזימון, לדעה ג' ברכת המזון טעונה כוס למצוה מן המובחר ורק בזימון.
  - ב. לדעה א' כנ"ל, לדעה ב' טעונה כוס לחובה בעשרה, ולמצוה מן המובחר בשלושה. לדעה ג' טעונה כוס למצוה מן המובחר רק בעשרה.
  - ג. לדעה א' כנ"ל, לדעה ב' טעונה כוס לחובה אף בג'. לדעה ג' טעונה כוס למצוה מן המובחר רק בעשרה.
12. דרג המשקאות לפי חשיבותם לכוס של ברכה.
  - א. יין, שכר, מי דבש.
  - ב. יין, מי דבש, שכר.
  - ג. יין, מי דבש, שכר, מיץ פרי.
  - ד. יין, שכר, מי דבש, מיץ פרי.

- 13. למעשה, איך מתקנים יין פגום לכוס של ברכה?**
- ע"י הוספת מעט יין.
  - בנוסף לכך, ע"י הוספת מעט מים.
  - בנוסף לכך, ע"י הוספת מעט משאר משקים.
  - בנוסף לכך, ע"י שפיכת הכוס לבקבוק יין ומתבטל שם ברוב.
  - בנוסף לכך, על ידי זריקת איזה דבר לתוך הכוס הפגום.
- 14. באיזה דבר מהדברים שנאמרו בכוס של ברכה (ובברכת המזון), כותב רבנו ש"כל ירא שמים" יש לו לעשות כן?**
- לחבוש כובע.
  - להתעטף בבגד עליון.
  - להסיר הכפפות.
  - כל התשובות נכונות.
- 15. במחלוקת הפוסקים אם ברכת הזימון כוללת גם את ברכת הזן, או רק את נוסח הזימון בלבד, מהי הנפק"מ ביניהם להלכה?**
- לדעה הא', צריכים לשמוע מהמזמן גם את ברכת הזן, ולדעה הב' מספיק לשמוע הזימון בלבד.
  - בנוסף לכך, לדעה הא', אי אפשר לחלק את ברכת הזימון ואת ברכת הזן לשני אנשים, משא"כ לדעה הב'.
  - בנוסף לכך, לדעה הא', קטן שהגיע לגיל מצוות ואין ידוע אם הביא ב' שערות לא יכול לזמן, לדעה הב' יכול לזמן.
  - בנוסף לכך, לדעה הא', לכתחילה רק מי ששבע ושתה יזמן למסובים ששבעו ושתו, ואילו לדעה הב' גם מי שאכל כזית ולא שתה יכול לזמן לכתחילה.
  - בנוסף לכך, לדעה הא' אם אחד מהשלושה לא שמע ברכת הזן אף אחד מהם לא יצא י"ח זימון, משא"כ לדעה הב' גם השלישי יצא.
- 16. אלו הבדלים יש באופן אמירת ברכת המזון (וברכה מעין ג') לשאר ברכות?**
- ברכת המזון בישיבה דוקא ושאר ברכות מותר אפילו בהליכה.
  - בנוסף לכך, בשעת ברכת המזון אסור לעסוק בשום פעולה ידנית ובשאר ברכות מותר.
  - בנוסף לכך, בברכת המזון אסור לעסוק בשום דבר המסוּח את הדעת, ובשאר ברכות מותר.
- 17. אדם שאכל בשולחן אחד בפניה אחת של האולם, האם יכול לברך ברכת המזון בשולחן אחר בפניה רחוקה של האולם?**
- לא, אלא אם כן אוכל קצת לחם באותו שולחן.
  - כן, בתנאי שבשעת האכילה חשב לברך באותו מקום.
  - כן, בתנאי שרואה את מקום האכילה.
  - מותר בכל מצב.
- 18. באלו דברים שונה ברכת המזון מתפלה?**
- ברכת המזון היא מן התורה.
  - בנוסף לכך, שתוי ושכור צריכים לברכה.
  - בנוסף לכך, לא אומרים בה "זבח רשעים תועבה".
  - בנוסף לכך, אם הפסיק בדבור או שהה כדי לגמור את כולה אינו צריך לחזור לראש.
  - בנוסף לכך, בברכת המזון לכתחילה הכוונה מעכבת בכל הברכות.
  - בנוסף לכך, בברכת המזון לא צריך כוונה מעולה.
  - בנוסף לכך, מותר להפסיק לענות מפני הכבוד והיראה.
- 19. מה לומדים מהפסוק "וברכת את ה' אלקיך על הארץ הטובה גו'?"**
- צריך לברך על המזון, על הארץ ועל ירושלים.
  - בנוסף לכך, צריך לאומרו בתכיפה אחת.
  - בנוסף לכך, אפשר לברך אותן בכל לשון שמבינים.
  - בנוסף לכך, צריך לכוין בהן.
- 20. כהנים ולויים, גרים, נשים וקטנים מהו גדר חיובם בברכת המזון (כשאכלו כדי שביעה)?**
- כהנים ולויים מן התורה. גרים ונשים ספק מהתורה. קטנים מדרבנן.
  - כהנים ולויים וגרים מהתורה, נשים ספק מן התורה, קטנים מדרבנן.
  - כהנים ולויים וגרים מן התורה, נשים וקטנים מדרבנן.
  - גרים מן התורה כי הם חלק מעם ישראל, כהנים ולויים ספק מן התורה כי הם עם בפני עצמם, נשים מדרבנן כי לא קבלו נחלה בארץ וגם הן עם בפני עצמן, וקטנים חינוכם מן התורה.
- 21. אלו קטעים מעכבים בברכת המזון?**
- ברכת הזן כולה, הזכרת הודאה (פעם אחת), "ארץ חמדה טובה ורחבה", ברית ותורה בברכת הארץ, ומלכות בית דוד בבונה ירושלים.
  - ברכת הזן תחילה וסוף, הזכרת "ארץ חמדה טובה ורחבה", ברית ותורה בברכת הארץ, ומלכות בית דוד בבונה ירושלים.
  - ברכת הזן כולה, ארץ חמדה טובה ורחבה, ברית ותורה בברכת הארץ, ומלכות בית דוד בבונה ירושלים.
- 22. האם נשים יכולות לומר "ועל בריתך שחתמת בבשרנו"?**
- כן, אבל רק נשואות, כיון שאין נקרא אדם אלא כשיש לו אשה.
  - גם רווקות, כיון שהזכר והנקבה הם גוף אחד.
  - גם רווקות, כיון שאשה כמאן דמהילא דמיא.
- 23. למה אין לומר "ועל מלכותך, ועל מלכות בית דוד משיחך, ועל הבית הגדול כו'?"**
- כי אין דרך כבוד להשוותן יחד.
  - כי "ועל הבית הגדול כו'" קשור עם מלכות בית דוד.
  - כי אומרים אותה בברכה בפני עצמה בברכה רביעית.
  - כל התשובות נכונות.
- 24. מי ששכח בשבת או יו"ט בברכת המזון לומר "רצה" או "יעלה ויבוא", ונזכר לאחר שסיים הברכה ולפני שהתחיל ברכת "הטוב והמטיב", אך אינו יודע לומר את נוסח הברכה שנועדה לתקן טעותו, מה יעשה?**
- יחזור לתחילת ברכת המזון.
  - יחזור לתחילת ברכת "רחם",
  - יאמר שם "רצה" או "יעלה ויבוא".
- 25. מי ששכח לומר "יעלה ויבוא" בברכת המזון בראש חודש ובחול המועד מדוע אינו חוזר כבתפלה?**
- מפני שלא נאמר בהם "מקרא קודש" אלא לענין קרבן מוסף בלבד.
  - מפני שאין חובה לאכול בהם לחם.
  - מפני שמתחילה הזכרתם אינה חובה בברכת המזון.
  - כל התשובות נכונות.

- 26. להלכה: סעודה שלישית שנמשכה למוצאי שבת, באלו אופנים אינו מזכיר בברכת המזון "רצה"?**
- א. אם לא אכל כזית לחם מבעוד יום.
 ב. בנוסף לכך, אם התפלל ערבית לפני ברכת המזון.
 ג. בנוסף לכך, אפילו לא התפלל ערבית אלא הבדיל על הכוס לפני ברכת המזון.
 ד. בנוסף לכך, אפילו אמר "ברוך המבדיל בין קודש לחול" לפני ברכת המזון.
 ה. בנוסף לכך, אם מוצאי שבת הוא ליל ר"ח ועליו להזכיר "יעלה ויבוא" בברכת המזון.
- 27. ברכה רביעית של ברכת המזון היא ברכה בפני עצמה שנתווספה ע"י חכמים מאוחר יותר, ומטעם זה:**
- א. המברך עונה "אמן" אחרי "בונה ברחמי ירושלים".
 ב. בנוסף לכך, היא פותחת ב"ברוך".
 ג. בנוסף לכך, בימיהם הפועלים היו מדלגים אותה.
 ד. בנוסף לכך, אם טעה בברכה זו אינו חוזר לתחילת ברכת המזון אלא לראש ברכה זו.
 ה. בנוסף לכך, אם לא יודעים לברך אותה אינה מעכבת את שאר הברכות.
 ו. בנוסף לכך, כל פעם שצריך לחזור ולברך שוב ברכת המזון, אינו צריך לומר גם ברכה רביעית.
 ז. בנוסף לכך, אינה חותמת ב"ברוך".
- 28. סדר "הרחמן" שבברכה רביעית אינו מטופס הברכה אלא הוספה בלבד, אבל כיון שנהגו לאומרו - "נעשו כאילו הם מטופס הברכה", ולכן:**
- א. אין אמירתם מהווה הפסק בין ברכת המזון לשתיית הכוס.
 ב. בנוסף לכך, מותר לאמרו אף בשבת ואין בהם איסור בקשת צרכיו.
 ג. בנוסף לכך, גם בשעת הדחק אין לדלג עליהם.
- 29. במחלוקת הפוסקים בכוס של ברכה אם העיקר הוא השתיה או ברכת הגפן, ולהלכה נפסק שלכתחילה יש לחשוש לשתי הדעות, איזה פסק מהפוסקים הבאים אינו נכון?**
- א. לכתחילה המברך ברכת המזון הוא עצמו צריך לברך ברכת היין.
 ב. לכתחילה אין לתת לשותות היין לקטן שלא הגיע לחינוך.
 ג. לכתחילה בברכת המזון אין לתת לשותות היין לאדם אחר גדול.
 ד. השותה אינו צריך לשותות כמלוא לוגמיו, מלבד בקידוש והבדלה.
- 30. למה לא אומרים "נברך למי שאכלנו משלו" כמו שאומרים בהגדה "להודות וכו' למי שעשה כו' את כל הניסים האלו"?**
- א. כי ב"נברך למי שאכלנו משלו" ניתן לטעות שהכוונה על בעה"ב, ואילו בהגדה שמדבר בניסים, אי אפשר לטעות שמישהו עושה ניסים מלבד הקב"ה.
 ב. כי לא מצינו במקרא בברכה הלשון "למי", ואילו בהגדה מדבר בשיר והודאה, ובזה מצינו במקרא לשון "למי".
 ג. שתי התשובות נכונות.
- 31. אם טעו בזימון עשרה ולא הזכירו (לא המזמן ולא העונים) "אלקינו" האם יצאו י"ח זימון?**
- א. לא יצאו, אך גם לא יחזרו, כי זהו "מעוות שלא יכול לתקון".
 ב. לא יצאו, ולכן צריכים לחזור ולזמן שוב.
 ג. ידי חובת זימון יצאו, אך בטלו מצות הזכרת השם.
- 32. שלושה שאכלו יחד פת והזדרזו אחד מהם וברך לעצמו ברכת המזון האם השניים יכולים לזמן עמו?**
- א. כן, אך הוא לא יוצא י"ח בזימון זה.
 ב. כן, וגם הוא יוצא י"ח בזימון זה.
 ג. לא, כי בטל ממנו הזימון, ואין זימון למפרע.
- 33. איך מצטרפים לזימון אחד?**
- א. הישיבה בשולחן אחד בשביל לאכול יחד.
 ב. בנוסף לכך, אפילו יושבים בשני שולחנות, אם נכנסו לאותו מקום על דעת להצטרף יחד.
 ג. בנוסף לכך, אפילו לא נקבעו לאכול יחד, אם יש שמש משמש את שני השולחנות הוא מצרף ביניהם.
- 34. הלוקח מאכל או משקה מחברו ללא רשות - האם יכול לברך עליו?**
- א. ברכה ראשונה לא, ברכה אחרונה כן.
 ב. יברך גם ברכה ראשונה וגם ברכה אחרונה.
 ג. אם זה במזיד - לא יברך לא ראשונה ולא אחרונה, בשוגג - יברך אחריה.
- 35. בשו"ע רבנו לא הגיע לידינו הל' תשעה באב, אך ממה שכתב בהל' ברהמ"ז אנו לומדים חידוש דין בהלכות אלו, מהו הדין?**
- א. הנהירים מאכילת לחם מסוים מחמת המנהג אין מצטרפים לזימון.
 ב. אם יש סעודת ברית מילה בשבוע שחל בו ת"ב, לא כל הקרואים יכולים לאכול בשר.
 ג. אם יש סעודת ברית מילה מר"ח אב ואילך, לא כל הקרואים יכולים לאכול בשר.
 ד. אם יש סעודת ברית מילה בימים אלו רוב הקרואים יכולים לאכול בשר.
- 36. מהו גדר המצוה "לחזר אחר זימון"?**
- א. אם שלושה יושבים ואוכלים במקום אחד, מצוה שיקבעו עצמם לאכול ביחד כדי שיוכלו לזמן.
 ב. אפילו אם רק שנים אכלו יחד, מצוה עליהם לחזור אחרי אדם שלישי שיאכל עמהם כדי לזמן יחד.
 ג. אפילו אדם אחד שאכל מצוה שיחזור אחרי שנים שאכלו כדי שיוכל לזמן עמהם.
- 37. להלכה האם בזימון שלושה או עשרה כולם צריכים לאכול פת?**
- א. בזימון שלושה לכתחילה כן, ובדיעבד אפשר להסתפק אפילו אם השלישי שתה מים. בזימון עשרה אפילו לכתחילה די בשבעה אוכלי פת ובשלושה שאכלו או שתו דברים אחרים.
 ב. בזימון שלושה לכתחילה כן, ואם אין אזי צריך לפחות אכילת ירק בשיעור כזית, אבל שתיה לבדה לא. ובזימון עשרה כנ"ל תשובה א.
 ג. הן בזימון שלושה והן בזימון עשרה לכתחילה צריכים שכולם יאכלו פת.
- 38. מה לומדים מהפסוק "ואכלת ושבעת וברכת"?**
- א. מצות עשה לברך אחר אכילת מזון.
 ב. בנוסף לכך, מי ששבע חייב לברך אפילו לא שתה.
 ג. בנוסף לכך, מי ששבע אפילו הוא שתוי חייב לברך.
 ד. בנוסף לכך, רק מי שאכל הוא יברך.

45. מתי עדיף שאחד יברך לכולם מצד "ברוב עם הדרת מלך"

מאשר שכל אחד יברך לעצמו?

- א. בברכת הנהנין כשכולם קבועים יחד או נהנים ביחד, וכן בברכת המצוות כשכולם מקיימים המצוה ביחד (כמו שופר, מגילה, סוכה, קידוש והבדלה).
- ב. בנוסף לכך, אם בין כולם נעשית מצוה אחת שלימה, כמו בדיקת חמץ של בעל הבית, או רבים שעושים מצוה אחת שלימה שמוטלת על אדם אחד, כמו הפרשת חלה וקביעת מזוזות של בעל הבית.
- ג. בנוסף לכך, אם כמה אנשים מקיימים אותה מצוה ביחד, אף שכל אחד מקיימה בפני עצמו, כמו תפילין או ציצית.

46. למה מי שדלג תיבת "העולם" מהברכה צריך לחזור ולברך?

- א. כי הוא משנה ממטבע שטבעו חכמים בברכות.
- ב. כי הוא משנה מכוונת חכמים בפירוש מטבע הברכות.
- ג. כי "מלך" לבדו בלי "העולם" אינו חשוב מלכות.

47. איסור הזכרת שם ה' לבטלה הוא מן התורה או מדרבנן?

- א. מן התורה, הן בסתם והן בברכה שאינה צריכה, והרי זה נושא שם ה' לשוא.
- ב. הזכרה סתם אסורה מן התורה, הזכרה לצורך מותרת, הזכרה בברכה שאינה צריכה אסורה מדרבנן.
- ג. הזכרה סתם או בברכה לבטלה אסורה מן התורה, הזכרה בברכה שאינה צריכה אסורה מדרבנן, והזכרה לצורך מותרת.

48. להלכה אדם שהביאו לו פירות בתוך הסעודה האם יכול להניחם לאחר הסעודה כדי להרבות בברכות?

- א. אסור כי הוא גורם ברכה שאינה צריכה.
- ב. ביום חול אסור, ובשבת מותר בשביל להשלים מאה ברכות.
- ג. מותר גם ביום חול.

49. רבינו מציין בהלכות אלו פעמים רבות לסימן מסוים בשולחנו, הרבה יותר משאר סימנים, מה שמלמד על חשיבותו של אותו סימן בהלכות אלו, מהו הסימן?

- א. קס"ז.
- ב. קפ"ג.
- ג. קפ"ה.
- ד. קצ"ג.
- ה. רי"ג.

50. על מה כותב רבינו "שההמון מזלזלים מאד"?

- א. שמדברים בין שמיעת הברכה לטעימה.
- ב. שמברכים ברכת המזון על שכר.
- ג. שלא שומעים את ברכת הזן מהמברך.
- ד. שמדברים בשעת ברכת המזון.
- ה. שלא מברכים ברכה אחרונה.

39. מהו גדר ערבות מן התורה?

- א. כשאחד חייב במצוה מסוימת מחוייב חברו להתחייב גם הוא במצוה זו כדי לפטרו.
- ב. כשאחד חייב במצוה מסוימת גם חברו נקרא מחוייב בדבר מדין ערבות אף שאינו חייב בה עתה.
- ג. כשאחד חייב במצוה מסוימת, חברו חייב לפטרו ממצוה זו מדין ערבות אף אם אינו מצווה בה כלל.

40. מי שלא אכל עם המסובים והוא שומע ברכת הזימון (שלושה) מה צריך לעשות?

- א. יענה "ברוך הוא ומבורך שמו תמיד לעולם ועד" אחרי המזמן, וגם יענה אמן אחרי המסובין.
- ב. יענה "ברוך כו", וגם יענה אמן אחרי עניית המזמן.
- ג. יענה "ברוך כו", ואם אינו יודע אזי יענה אמן אחרי המסובין.
- ד. יענה "ברוך כו", ואם אינו יודע אזי יענה "אמן" אחרי המזמן.

41. האם נשים חייבות בזימון?

- א. אינן מצטרפות עם גברים לזימון, אבל חייבות לענות עמהם. וכשאוכלות לבדן הרשות בידן לזמן לעצמן.
- ב. חייבות לענות עם הגברים, וכשאוכלות לבדן חייבות לזמן לעצמן.
- ג. אינן חייבות לענות או לזמן לעצמן, אלא אם רוצות הרשות בידן.

42. שלושה שנקבעו לזימון, אלו הבדלי דינים יכולים להיות בין השנים לאחד?

- א. האחד מפסיק מסעודתו בעל כרחו לענות עבור השנים שרוצים לזמן, משא"כ השנים לאחד.
- ב. בנוסף לכך, השנים יוצאים י"ח זימון גם אם השלישי לא ענה, אך השלישי לא יצא.
- ג. בנוסף לכך, האחד אינו יכול לברך ברכת המזון מבלי שהשנים יתראו להפסיק סעודתם לזימון.
- ד. בנוסף לכך, השנים יכולים לזמן גם אם האחד כבר בירך ברכת המזון לעצמו.
- ה. בנוסף לכך, האחד יכול לזמן עם עוד שנים אחרים שיאכל עמהם אחר שזימן, משא"כ השנים שזימנו כבר.

43. אם אין כהן בבית הכנסת לעלות לתורה, האם צריכים להעלות לוי במקומו?

- א. אין שום ענין, כי במקרה כזה נתפזרה החבילה.
- ב. אין חיוב, אבל טוב לעלות לוי במקום כהן.
- ג. יש חיוב מדרבנן, אבל לא מן התורה, כי רק בכהן נאמר "וקדשתו".

44. אלו ברכות אפשר להוציא אחרים אפילו בעמידה?

- א. ברכת המצוות.
- ב. בנוסף לכך, בברכת היין של הקידוש.
- ג. בנוסף לכך, ברכת מאורי האש והבשמים שבהבדלה.
- ד. בנוסף לכך ברכת הבשמים של מוצאי שבת מחוץ להבדלה.

לתשומת לבכם:

- א. מומלץ לציין לעצמכם את התשובות שבחרתם על דף השאלות – מלבד מילוי גיליון התשובות.
- ב. סיום המבחן: 20:15, בסיום יש למסור את גיליון התשובות בעמדות היציאה (בהתאם לשילוט).
- ג. הקראת התשובות הנכונות תיערך באולם בשעה 20:30, לאחר איסוף כל גיליונות התשובות.
- ה. לבירור תוצאות הבחינה וגובה המלגה ניתן לפנות לטלפון: 079-9529457 מיום ה' כ"ד טבת מהשעה 20:00.
- ו. המלגה תשולם ישירות לחשבון הבנק. יש להקפיד על מילוי הפרטים בכתב ברור וקריא בגיליון התשובות.

רשימת התשובות הנכונות ומקורן בשו"ע

המבחן הארצי השנתי בשו"ע הרב

הלכות ברכת המזון ושאר ברכות סי' קסו-קסז, קפ-רא, ריג-רטו

אור לכ"ד טבת ה'תשע"ח

שאלה	התשובה	מקורות התשובה	וראה עוד
26	ד	קפח סי"ז	
27	ה	קפח סי"א, ט. קפט סי"א. קצא סי"א. קצד סי"ג	קפד סי"ב. קפט סי"ב
28	ב	קפח סי"ד. קפט סי"ז.	קפז סי"ד
29	ד	קצ סי"ד	
30	א	קצב סי"ד	
31	ג	קצב סי"ו	
32	א	קצד סי"א	
33	ב	קצג סי"ב. קצה סי"א-ב	
34	א	קצו סי"ב	
35	ג	קצו סי"ז	
36	ב	קצז סי"א	
37	א	קצז סי"ב	
38	ג	קפ"ה סי"ה. קצז סי"ז	
39	ב	קצז סי"ו	
40	ג	קצח סי"א	
41	א	קצט סי"ו	
42	ה	קצד סי"א. ר סי"א-ב	
43	ב	רא סי"ג	
44	ד	ריג סי"א, ה	
45	א	ריג סי"ו	ריג סי"ז
46	ג	ריד סי"ב	
47	ב	רטו סי"ג	
48	ג	רטו סי"ה	
49	ד		
50	ה	ריג סי"ב	

שאלה	התשובה	מקורות התשובה	וראה עוד
1	ד	קסו סי"א, קסז סי"ח	
2	ב	קסז סי"א	
3	ד	קסז סי"ד	
4	ג	קסז סי"ה	
5	א	קסז סי"ט	קסז סי"ב. קצ סי"ז. ריג סי"ד
6	ב	קסז סי"ט	
7	ב	קסז סכ"ג	
8	ד	קפ סי"א, ב, ד, ה	
9	ג	קסז סי"ח. קפ סי"ו	
10	א	קפא סי"א	
11	א	קפב סי"א	
12	ב	קפב סי"ב, ג	
13	ב	קפב סי"ו	
14	א	קפג סי"ו	
15	ד	קפג סי"י. קצד סי"ג. קצז סי"ז, ח. קצט סוף סי"ט	ר סי"א
16	ב	קפג סי"ג, יד	
17	ד	קפד סי"א	
18	ו	קפג סי"א. קפה סי"ב, ה	
19	ד	קפג סי"א. קפה סי"א. קפז סי"א	
20	ב	קפו סי"א, ג	
21	ב	קפז סי"ד	
22	ב	קפז סי"ז	
23	א	קפח סי"ג	
24	א	קפח סי"ח	
25	ב	קפח סי"י	